

Sammenfatning af notat om forslaget til fiskerilov til Avannaata Kommunia

Med forslaget til ny fiskerilov vil der komme to vigtige ændringer for fiskerne i område 47:

- En reduktion af den samlede kvote (TAC) for hellefisk i område 47 – hvor § 1 i lovforslaget lægger vægt på, at fiskeriet skal foregå bæredygtigt.
- Hvordan fiskeriet skal organiseres i fremtiden – med fokus på individuelle kvoter (IOK) der kan sælges.

Den betydning, vedtagelsen af forslaget til fiskerilov vil få for Avannaata Kommunia, skal ses i sammenhæng mellem reduktion af den samlede kvote (TAC) for hellefisk i område 47 og indførelsen af IOK.

- Sammenlignet med 2020 skal fangsten reduceres med 35% i Ilulissat, 40% i Uummannaq og 30% i Upernavik distrikter for at nå Naturinstituttets biologiske anbefaling for bæredygtigt fiskeri.
- Forslaget til fiskerilov vil indføre individuelle kvoter for jollefiskere, der kan sælges (IOK), hvor den enkelte fisker får en IOK afhængig af den bedste indhandling i tre år ud af de sidste fem år.
- Med en IOK får en fisker **ikke** ret til at fiske et bestemt antal kg/ton hellefisk, men til at fiske en andel (procentdel) af den samlede kvote (TAC).
- Når TAC bliver mindre for at følge den biologiske rådgivning, bliver den enkelte fiskers IOK tilsvarende mindre. (Hvis TAC f.eks. reduceres med 40%, reduceres alle fiskeres IOK med 40%).
- Jollefiskere kan fortsætte med at fiske efter det olympiske princip, men den olympiske kvote reduceres også:
 - Hvis TAC reduceres med 40%, reduceres den olympiske kvote med 40%.
 - Hvis jollefiskere, vælger at få en IOK, trækkes deres andel ud af den olympiske kvote.
- Den reducerede TAC, og dermed mindre IOK, vil betyde mindre indtjening ved fiskeriet af hellefisk, og for mange – både jolle- og kutterfiskere – at de ikke længere kan få den samlede økonomi til at hænge sammen.
- Derfor vil mange blive nødt til at stoppe med at fiske og vil derfor sælge deres IOK. Det giver mulighed for at andre fiskere kan øge deres IOK ved at købe IOK'er fra andre fiskere.
- Hvis mange vil sælge deres IOK, bliver prisen lav.

- Selvom prisen på IOK'ere bliver relativt lav, vil mange fiskere i Avanaata Kommunua ikke have penge til at købe IOK'ere.
- Det bliver sandsynligvis meget svært at låne penge til at købe IOK'er, fordi Grønlandsbanken har meldt ud, at banken ikke vil låne penge til fiskere i område 47, før banken vurderer, at fiskeriet er bæredygtigt. Og at Grønlandsbanken vil slet ikke vil låne til jollefiskere.
- Derfor bliver det også meget vanskeligt for unge at komme ind i fiskeriet.
- Derfor vil størstedelen af IOK'erne blive solgt ud af Avannaata Kommunua til rederier og ejere af større fartøjer længere mod syd, der kan tage lån i Grønlandsbanken eller andre banker, fordi de kan bruge kutteren eller IOK'ere på rejer eller havgående fiskeri efter hellefisk som garanti.
- Lovforslaget indeholder et kvoteloft på 2,5% af den samlede TAC for hellefisk i område 47. Det betyder, at 40 fiskere i princippet kan dele og dermed eje den samlede TAC i område 47. Hvis kvoteloftet var f.eks. 0,5% vil det sikre, at der var mindst 200 fiskere.
- Har man solgt sin IOK, kommer man ikke ind i fiskeriet igen, hvis man ikke kan købe en anden IOK.
- Når IOK'ere bliver opkøbt og samlet på færre hænder, vil det føre til brugen af færre og større fartøjer.
- Brugen af større fartøjer, der kan sejle fangsten over længere afstande, kombineret med en reduktion af TAC vil føre til, at nogle af bygdefabrikkerne vil lukke, og at en del af fiskene indhandles udenfor kommunen, ligesom kommuneskatten fra indhandlingen vil havne udenfor kommunen..
- Samlet betyder det, at mange fiskere og fabriksarbejdere i Ilulissat, Uummannaq og Upernavik distrikter bliver arbejdsløse, ligesom vi har set det i Syd- og Midtgrønland.
- I værste tilfælde kan det betyde, at Avannaata Kommunua mister omkring 60 mio. kr. i skatteindtægt fra fiskernes indhandling. Dertil skal lægges manglende skatteindtægter fra de fabriksarbejdere, der mister arbejdet. Samtidig vil kommunen få store udgifter til økonomisk hjælp til de arbejdsløse.
- Fiskerikommissionen anbefaler, at fiskerne og fabriksarbejderne, der stopper med at fiske eller mister deres arbejde, flytter til de større byer for at arbejde i bygge- og anlægssektoren. Men byggeriet er ved at gå i stå, og der er ingen ledige boliger i de større byer.
- Ønsker fiskerne og deres familier at flytte til de større byer og søge arbejde der?
- Udviklingen udfordrer den måde at leve på, der er knyttet til fiskeri og fangst, og vil betyde fraflytning fra Uummannaq og Upernavik samt bygderne i område 47. Er det den udvikling befolkningen ønsker?

- Forslaget til fiskerilovgivning handler altså ikke kun om fiskeriet – lovet vil fremover påvirke udviklingen af hele Grønland – hvordan vil vi arbejde og hvor skal vi bo? Det er vigtigt at diskutere.

Alternative muligheder – selv hvis TAC reduceres

- Kommunen kan arbejde for, at der i en ny fiskerilov er krav om fast bopæl i kommunen, og at man skal have haft det i mindst fem år for at fiske hellefisk i område 47 (ligesom der er krav om fast bopæl i Grønland de sidste fem år for køb af IOK'er). Dette vil sikre at IOK'er og dermed fiskeriet forbliver i Avannaata Kommunia.
- Kommunen kan foreslå, at man i stedet for IOK'er indfører Individuelle Kvoter (IKer), der ikke kan sælges. I stedet skal de kvoter, der bliver frigivet, når en fisker forlader fiskeriet, overgår til en pulje, som lokale fiskere kan søge kvoter fra. Det kan kombineres med en pulje, hvor unge kan søge kvoter, så de får en vej ind i fiskeriet.
- Der er erfaringer fra andre steder i verden, at hver by eller bygd får en fælles andelskvote, så der i hver by eller bygd oprettes et andelselskab, hvor fiskerne driver fiskeriet sammen.
- Kommunen kan sammen med relevante aktører (f.eks. Oceans North Kalaallit Nunaat) arbejde for øget indtjening for hvert kg fanget hellefisk gennem udvikling af en strategi for markedsføring af lokalt fangede hellefisk, fisket med skånsomme redskaber som langline.
- Kommunen bør kontakte Naturinstituttet for at synliggøre, i hvilket omfang behovet for at reducere TAC i område 47 hænger sammen med TAC for hellefisk i det havgående fiskeri. Er der den sammenhæng, at jo større mængde, der fiskes havgående, jo mindre bliver TAC i område 47. Derfor kan Avannaata Kommunia have interesse i, at TAC for det havgående fiskeri af hellefisk begrænses.